

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 23 » 06 2023 р.

Гарант освітньої програми

Наталія СІРЕНКО

« 23 » 06 2023 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ»**

Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Освітній ступінь	<u>магістр</u>
Семестр	<u>1</u>
Форма здобуття освіти	<u>денна</u>
Викладач	<u>Наталія СІРЕНКО, д-р екон. наук, професор, sirenko@mnaui.edu.ua</u>

Розглянуто на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол № 16 від «15» червня 2023 року.

Завідувачка кафедри

Наталія СІРЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 11 від «16» червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

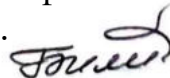

Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету.

Протокол № 10 від «19» червня 2023 року.

Голова вченої ради

Олександр БІЛЧЕНКО

Миколаїв
2023

1.Призначення навчальної дисципліни	<p>Фінансовий контролінг є принципово новою концепцією в управлінні підприємством, яка здатна забезпечити підтримку внутрішнього балансу економіки підприємства й ефективного його розвитку шляхом формування об'єктивної інформації про витрати та доходи, що дає змогу приймати оптимальні управлінські рішення. Фінансовий контролінг спрямований на інформаційну підтримку та координацію управлінських рішень, що передбачає використання технологій бюджетування, стратегічного планування, управлінського обліку, фінансової діагностики, управління ризиками, фінансової комунікації, внутрішнього консалтингу та контролю, які в сукупності зорієнтовані на оптимізацію фінансових рішень та максимізацію вартості компанії.</p>
2.Мета навчальної дисципліни	<p>сформувані у здобувачів вищої освіти теоретичні знання, пов'язані із концепцією контролінгу, а також практичні навички прийняття управлінських рішень на основі контролінгової інформації.</p>
3. Компетентності	<p><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

4. Програми результати навчальної дисципліни	<p>ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими та управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПРН12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p>
---	--

5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	<i>90 год / 3,0 кред. 30 год / 1,0 кред. 14 год / 0,47 кред. 46 год / 1,53 кред.</i>
-------------------------------------	--	---

Календарний план*

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛК	ПЗ	сам. робота
1	Основи фінансового контролінгу	2	1	4
2	Організація фінансового контролінгу на підприємстві	2	1	4
3	Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу	4	2	6
4	Внутрішнє (трансфертне) ціноутворення	4	2	4
5	Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	4	2	4
6	Система вартісно-орієнтованого управління підприємством	2	1	4
7	Стратегічний фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	4	1	4
8	Фінансова діагностика в системі контролінгу	2	2	4
9	Гармонізація та консолідація фінансової звітності	2	1	4
10	Контролінг витрат у системі фінансового управління	2	1	4

11	Внутрішній контроль на підприємстві	2	-	4
Всього		30	14	46

***Примітка.** Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу.

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. За результатами самостійного вивчення дисципліни здобувач проходить тестування за темами курсу у системі дистанційного навчання Moodle, виконує домашні завдання.</p> <p>Крім тестування та виконання індивідуальної роботи, до видів індивідуальної самостійної роботи здобувача віднесено написання статті та тез доповідей, а також участь заходах неформальної та інформальної освіти.</p> <p>Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропусценні лекції) та виконання індивідуального завдання (при пропусценні практичного заняття).</p> <p>Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння тощо.</p> <p>Форма підсумкового контролю – екзамен. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів, до екзамену не допускаються. До складання екзамену такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть відповідну кількість балів. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 36 до 60 балів.</p> <p>Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС.</p>
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
Аудиторна робота:					
- опитування на заняттях	4	0,75	2	3	4
- виконання практичних завдань					
Самостійна робота:	4	1	2	4	8
<i>Обов'язкова:</i>					
- підготовка презентацій	1	1	2	1	2
- опрацювання окремих питань тем	2	1	1	2	2
- тестування в Moodle	4	1	2	4	8
Разом				14	24

Аудиторна робота:					
- опитування на заняттях	4	1	2	4	8
- виконання практичних завдань					
- контрольна робота	4	1	2	4	8
Самостійна робота:	1	2	2	2	2
<i>Обов'язкова:</i>					
- опрацювання окремих питань тем	3	2	2	6	6
- тестування в Moodle	6	1	1	6	6
<i>Індивідуальна робота</i>					
- наукова стаття	1	0	4	0	4
- тези/сертифікат	1	0	2	0	2
Разом				22	36
Разом				36	60
Екзамен				24	40
Разом по дисципліні				60	100
Порядок зарахування пропущених занять з дисципліни здійснюється: у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального завдання (при пропущенні практичного заняття).					
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу					
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою			
90 – 100	A	5 (відмінно)			
82 – 89	B	4 (добре)			
75 – 81	C				
64 – 74	D	3 (задовільно)			
60 – 63	E				
35 – 59	FX	«2» – незадовільно з можливістю повторного складання			
1 – 34	F	«2» – незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни			
7. Політика курсу	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.</p> <p>Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань та використанням кейс-методів, самостійної роботи, що розвивають комунікаційні та лідерські навички, а також вміння працювати у команді, консультації із науково-педагогічними працівниками. Поточне опитування, тестовий контроль, презентації, поточний та підсумковий контроль (екзамен).</p> <p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті.</p> <p>У разі запровадження наказом ректора університету змішаної форми навчання, вона відповідно до Положення про змішану форму навчання у Миколаївському національному аграрному університеті реалізується у синхронному режимі (оцінювання поточних результатів навчання може відбуватися у асинхронному режимі) і здійснюється у формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка;</p>				

	<p>контрольні заходи. Основними видами навчальних занять за змішаною формою навчання є: лекція, практичні заняття, консультації та інші. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між здобувачем та викладачем під час змішаної форми забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі. Під час змішаної форми використовується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - система Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1328 – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання); - платформа онлайн-занять Zoom – для проведення лекційних та практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/); - спілкування через електронну пошту (sirenko@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок.
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p style="text-align: center;">Навчально-методичне забезпечення з дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шишпанова Н. О. Фінансовий контролінг [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання. Електрон. текст. дані. Миколаїв : МНАУ, 2017. 86 с. 2. Сіренко Н. М., Мікуляк К. А. Фінансовий контролінг: методичні рекомендації для практичних занять здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання: Миколаїв: МНАУ, 2020. 29 с. <p style="text-align: center;">Законодавчо-нормативні акти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 966-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text. 2. Господарський кодекс України : Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. URL: https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15. 3. Про фінансовий лізинг : закон України 04.02.2021 р. № 1201-IX [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text. <p style="text-align: center;">Підручники (навчальні посібники), статті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мулик Я.І., Домбровська В.В. Внутрішньогосподарський контроль фінансової безпеки підприємства. <i>Глобальні та національні проблеми економіки</i>. 2018. Вип. 22. С. 960-964. 2. Давидович І.Є. Контролінг: навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2018. 552 с. 3. ABC SCROOGE III : інструкція користувача програмного забезпечення при вивченні фінансових дисциплін для здобувачів вищої освіти галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 28 «Публічне управління та адміністрування» / уклад. Н. М. Сіренко, М. Д. Бабенко, А. В. Бурковська [та ін.]. Миколаїв : МНАУ, 2019. 628 с. 4. Маркіна І.А., Таран-Лала О.В., Гунченко М.В. Контролінг для менеджерів. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019. 304 с. 5. Назарова Т. Фінансовий контролінг як складова системи управління стійким розвитком підприємства. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2020. (1). С. 3-6. 6. Shenbagavalli S., Priyadharshini T., Sowntharya S. Design and Implementation of Smart Traffic Controlling System. <i>International Journal of Engineering Technology Research & Management</i>. 2020. Vol. 15, No 4. P. 28-36. 7. Khan F. Smart Fuel Station Controlling System In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2020. Vol. 614, No 1. P. 21-27. 8. Капліна А. І. Контролінг як інструмент управління підприємством. <i>Економіка та суспільство</i>. 2021, № 23. С. 1-5. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/159. 9. Коробка С. В. Теоретичні аспекти впровадження контролінгу в систему управління підприємством. <i>Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка</i>. 2021. С. 65-71.

	<p>10. Коваль Н. О. Особливості стратегічного фінансового контролінгу в сучасних умовах. <i>Modern Economics</i>. 2022. № 31(2022). С. 52-57. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V31(2022)-08.</p> <p>11. Бужимська К. О. Формування та розвиток системи контролінгу на промислових підприємствах. <i>Економіка, управління та адміністрування</i>. 2021. №1. С. 3-7.</p> <p>12. Prakash B. L., Swetha N., Gopi P. Smart garbage monitoring and air pollution controlling system. <i>International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology (IJARET)</i>. 2021. Vol. 12, No 3. P. 698-703.</p> <p>13. Cerga T. Management of HR expenses efficiency through the use of the controlling concept Management. <i>International journal of human resource management</i>. 2021. Vol. 2. P. 68-70.</p> <p>14. Сіренко Н. М., Семенюк А. І., Особливості інформаційного забезпечення фінансового контролінгу підприємств. <i>Modern Economics</i>. 2023. № 38(2023). С. 144-151. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-22.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні Інтернет-ресурси:</p> <p>1. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>2. Міністерство фінансів України : офіційний сайт. URL: http://www.minfin.gov.ua/.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Можливість дистанційного навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/enrol/index.php?id=1328); - платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (https://dspace.mnau.edu.ua); - аудіо- та відео повідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; - спілкування через електронну пошту (sirenko@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; - індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни; - наявність пандусу, кнопки виклику, відповідальної особи, яка надасть допомогу; - можливість залучення до освітнього простору куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд зі здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>https://moodle.mnau.edu.ua https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-fin/</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
д-р екон. наук, професор кафедри
фінансів, банківської справи та страхування

(підпис)

Наталя СІРЕНКО